

Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal

publicată în
M. Of. nr. 688 din 10 septembrie 2015

cu modificările și completările aduse prin:

- **O.U.G. nr. 41/2015** pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru reglementarea unor măsuri bugetare (M. Of. nr. 733 din 30 septembrie 2015), aprobată, cu modificări și completări, prin **Legea nr. 112/2016** (M. Of. nr. 408 din 30 mai 2016);
- **O.U.G. nr. 50/2015** pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal și a Legii nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală (M. Of. nr. 817 din 3 noiembrie 2015), aprobată, cu modificări și completări, prin **Legea nr. 358/2015** (M. Of. nr. 988 din 31 decembrie 2015);
- **O.U.G. nr. 57/2015** privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare (M. Of. nr. 923 din 11 decembrie 2015);
- **O.U.G. nr. 8/2016** privind unele măsuri financiare în vederea finalizării proiectelor finanțate din fondurile Uniunii Europene aferente perioadei de programare 2007-2013, precum și unele măsuri fiscal-bugetare (M. Of. nr. 225 din 25 martie 2016), aprobată prin **Legea nr. 124/2016** (M. Of. nr. 520 din 11 iulie 2016);
- **Legea nr. 57/2016** pentru modificarea și completarea Legii nr. 273/2004 privind procedura adopției, precum și a altor acte normative (M. Of. nr. 283 din 14 aprilie 2016);
- **O.U.G. nr. 32/2016** pentru completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal și reglementarea unor măsuri financiar-fiscale (M. Of. nr. 488 din 30 iunie 2016), aprobată, cu modificări și completări, prin **Legea nr. 136/2017** (M. Of. nr. 440 din 14 iunie 2017);
- **O.U.G. nr. 46/2016** pentru completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal (M. Of. nr. 685 din 5 septembrie 2016), aprobată, cu modificări, prin **Legea nr. 26/2017** (M. Of. nr. 210 din 28 martie 2017);
- **O.U.G. nr. 84/2016** pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul financiar-fiscal (M. Of. nr. 977 din 6 decembrie 2016), aprobată prin **Legea nr. 82/2017** (M. Of. nr. 313 din 2 mai 2017);
- **O.U.G. nr. 3/2017** pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal (M. Of. nr. 16 din 6 ianuarie 2017), aprobată, cu modificări, prin **Legea nr. 177/2017** (M. Of. nr. 584 din 21 iulie 2017);
- **Legea nr. 2/2017** pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal și pentru modificarea Legii nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății (M. Of. nr. 36 din 12 ianuarie 2017);
- **O.U.G. nr. 9/2017** privind unele măsuri bugetare în anul 2017, prorogarea unor termene, precum și modificarea și completarea unor acte normative (M. Of. nr. 79 din 30 ianuarie 2017), aprobată prin **Legea nr. 115/2017** (M. Of. nr. 403 din 29 mai 2017);
- **Legea nr. 61/2017** pentru respingerea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 46/2014 pentru modificarea și completarea Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal (M. Of. nr. 266 din 14 aprilie 2017);
- **Legea nr. 107/2017** pentru modificarea art. 456 alin. (1) lit. d) din **Legea nr. 227/2015** privind Codul fiscal (M. Of. nr. 376 din 19 mai 2017);
- **O.G. nr. 4/2017** pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal (M. Of. nr. 598 din 25 iulie 2017);
- **O.G. nr. 25/2017** pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal (M. Of. nr. 706 din 31 august 2017), rectificată în M. Of. nr. 730 din 11 septembrie 2017 și aprobată, cu modificări și completări, prin **Legea nr. 72/2018** (M. Of. nr. 260 din 23 martie 2018);
- **Legea nr. 196/2017** pentru modificarea art. 465 din **Legea nr. 227/2015** privind Codul fiscal (M. Of. nr. 778 din 2 octombrie 2017);
- **Legea nr. 209/2017** pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal (M. Of. nr. 875 din 7 noiembrie 2017);
- **O.U.G. nr. 79/2017** pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal (M. Of. nr. 885 din 10 noiembrie 2017);
- **O.U.G. nr. 3/2018** privind unele măsuri fiscal-bugetare (M. Of. nr. 125 din 8 februarie 2018);
- **O.U.G. nr. 18/2018** privind adoptarea unor măsuri fiscal-bugetare și pentru modificarea și completarea unor acte normative (M. Of. nr. 260 din 23 martie 2018), aprobată, cu completări, prin **Legea nr. 145/2018** (M. Of. nr. 515 din 22 iunie 2018);
- **O.U.G. nr. 25/2018** privind modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru aprobarea unor măsuri fiscal-bugetare (M. Of. nr. 291 din 30 martie 2018), rectificată în M. Of. nr. 345 din 19 aprilie 2018;
- **Legea nr. 111/2018** pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal (M. Of. nr. 422 din 17 mai 2018).

Normele metodologice de aplicare a Codului fiscal

publicate în
M. Of. nr. 22 din 13 ianuarie 2016

- aprobate prin **H.G. nr. 1/2016**;
- rectificate în M. Of. nr. 78 din 3 februarie 2016.

cu modificările și completările aduse prin:

- **H.G. nr. 47/2016** pentru modificarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1/2016 (M. Of. nr. 100 din 9 februarie 2016);
- **H.G. nr. 159/2016** pentru modificarea și completarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1/2016 (M. Of. nr. 208 din 21 martie 2016), rectificată în M. Of. nr. 273 din 11 aprilie 2016;
- **O.G. nr. 23/2016** privind înființarea Institutului Național de Administrație (M. Of. nr. 658 din 29 august 2016), aprobată prin Legea nr. 44/2017 (M. Of. nr. 231 din 4 aprilie 2017);
- **H.G. nr. 284/2017** pentru modificarea și completarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1/2016 (M. Of. nr. 319 din 4 mai 2017);
- **H.G. nr. 354/2018** pentru modificarea și completarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1/2016 (M. Of. nr. 442 din 25 mai 2018);
- **H.G. nr. 435/2018** pentru modificarea anexei nr. 40 la Normele metodologice de aplicare a prevederilor titlului VIII din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1/2016 (M. Of. nr. 516 din 22 iunie 2018).

Nota redacției

În cuprinsul prezentei lucrări au fost utilizate următoarele abrevieri ale ordinelor indicate sub articolele din Codul fiscal și din normele metodologice:

- O.M.F.P. – ordinul ministrului finanțelor publice
- O.P.A.N.A.F. – ordinul președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală
- O.M.A.D.R. – ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale
- O.M.A.I. – ordinul ministrului afacerilor interne
- O.M.C.I. – ordinul ministrului cercetării și inovării
- O.M.C.S.I. – ordinul ministrului comunicațiilor și pentru societatea informațională
- O.M.D.R.A.P. – ordinul ministrului dezvoltării regionale și administrației publice
- O.M.E.N.C.S. – ordinul ministrului educației naționale și cercetării științifice
- O.M.J. – ordinul ministrului justiției
- O.M.M.J.S. – ordinul ministrului muncii și justiției sociale
- O.M.M.F.P.S.P.V. – ordinul ministrului muncii, familiei, protecției sociale și persoanelor vârstnice
- O.M.S. – ordinul ministrului sănătății
- O.M.T. – ordinul ministrului turismului

Codul fiscal

Cuprins	Art.
Titlul I. Dispoziții generale	1-12
Capitolul I. Scopul și sfera de cuprindere a Codului fiscal	1-2
Capitolul II. Aplicarea și modificarea Codului fiscal	3-6
Capitolul III. Definiții	7-8
Capitolul IV. Reguli de aplicare generală	9-12
Titlul II. Impozitul pe profit	13-46
Capitolul I. Dispoziții generale	13-18
Capitolul II. Calculul rezultatului fiscal	19-35
Capitolul III. Aspecte fiscale internaționale	36-40
Capitolul III ¹ . Norme împotriva practicilor de evitare a obligațiilor fiscale care au incidență directă asupra funcționării pieței interne	40 ¹ -40 ⁶
Capitolul IV. Plata impozitului și depunerea declarațiilor fiscale	41-42
Capitolul V. Impozitul pe dividende	43
Capitolul VI. Dispoziții tranzitorii	44-46
<i>Anexele nr. 1-4</i>	
Titlul III. Impozitul pe veniturile microîntreprinderilor	47-57
Titlul IV. Impozitul pe venit	58-134
Capitolul I. Dispoziții generale	58-66
Capitolul II. Venituri din activități independente	67-69 ³
Capitolul II ¹ . Venituri din drepturi de proprietate intelectuală	70-75
Capitolul III. Venituri din salarii și asimilate salariilor	76-82
Capitolul IV. Venituri din cedarea folosinței bunurilor	83-90
Capitolul V. Venituri din investiții	91-98
Capitolul VI. Venituri din pensii	99-102
Capitolul VII. Venituri din activități agricole, silvicultură și piscicultură	103-107
Capitolul VIII. Venituri din premii și din jocuri de noroc	108-110
Capitolul IX. Venituri din transferul proprietăților imobiliare din patrimoniul personal	111-113
Capitolul X. Venituri din alte surse	114-117
Capitolul XI. Venitul net anual impozabil	118-123
Capitolul XII. Proprietatea comună și asociațiile fără personalitate juridică	124-125
Capitolul XIII. Aspecte fiscale internaționale	126-131
Capitolul XIV. Obligații declarative ale plătitorilor de venituri cu reținere la sursă	132
Capitolul XV. Dispoziții tranzitorii și finale	133-134
Titlul V. Contribuții sociale obligatorii	135-220⁷
Capitolul I. Dispoziții generale	135-135 ¹
Capitolul II. Contribuțiile de asigurări sociale datorate bugetului asigurărilor sociale de stat	136-152
<i>Secțiunea 1. Contribuabili/Plătitorii de venit la sistemul public de pensii</i>	136

<i>Secțiunea a 2-a. Veniturile pentru care se datorează contribuția și cotele de contribuții</i>	137-138
<i>Secțiunea a 3-a. Baza de calcul al contribuției de asigurări sociale datorate bugetului asigurărilor sociale de stat în cazul persoanelor care realizează venituri din salarii sau asimilate salariilor, precum și în cazul persoanelor pentru care plata unor prestații sociale se achită de instituții publice</i>	139-145
<i>Secțiunea a 4-a. Stabilirea, plata și declararea contribuțiilor de asigurări sociale în cazul persoanelor fizice și juridice care au calitatea de angajatori sau sunt asimilate acestora, instituțiilor prevăzute la art. 136 lit. d)-f), precum și în cazul persoanelor fizice care realizează în România venituri din salarii sau asimilate salariilor de la angajatori din alte state</i>	146-147
<i>Secțiunea a 5-a. Contribuția de asigurări sociale datorată de persoanele fizice care realizează venituri din activități independente</i>	148-150
<i>Secțiunea a 6-a. Stabilirea și plata contribuției de asigurări sociale în cazul persoanelor care realizează venituri din activități independente</i>	151-152
Capitolul III. Contribuția de asigurări sociale de sănătate datorată Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate	153-183
<i>Secțiunea 1. Contribuabilii/Plătitorii de venit la sistemul de asigurări sociale de sănătate</i>	153-154
<i>Secțiunea a 2-a. Veniturile pentru care se datorează contribuția și cota de contribuție</i>	155-156
<i>Secțiunea a 3-a. Baza de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate datorate în cazul persoanelor care realizează venituri din salarii sau asimilate salariilor, precum și în cazul persoanelor aflate sub protecția sau în custodia statului</i>	157-167
<i>Secțiunea a 4-a. Stabilirea, plata și declararea contribuției de asigurări sociale de sănătate în cazul veniturilor din salarii și asimilate salariilor</i>	168-169
<i>Secțiunea a 5-a. Contribuția de asigurări sociale de sănătate în cazul persoanelor fizice care nu se încadrează în categoriile de persoane exceptate de la plata contribuției de asigurări sociale de sănătate potrivit art. 154</i>	170-173
<i>Secțiunea a 6-a. Stabilirea și plata contribuției de asigurări sociale de sănătate în cazul persoanelor fizice prevăzute la art. 155 alin. (2)</i>	174-175
<i>Secțiunea a 7-a. Abrogată</i>	176-177
<i>Secțiunea a 8-a. Abrogată</i>	178
<i>Secțiunea a 9-a. Abrogată</i>	179
<i>Secțiunea a 10-a. Declararea, stabilirea și plata contribuției de asigurări sociale de sănătate în cazul persoanelor fizice care estimează venituri anuale cumulate sub plafonul prevăzut la art. 170 alin. (2), precum și în cazul celor care nu realizează venituri</i>	180-183
Capitolul IV. Abrogat	184-191
Capitolul V. Abrogat	192-200
Capitolul VI. Abrogat	201-208
Capitolul VII. Abrogat	209-215
Capitolul VIII. Prevederi comune în cazul persoanelor fizice care realizează venituri din salarii sau asimilate salariilor și/sau din activități independente, atât în România, cât și pe teritoriul unui stat membru al Uniunii Europene, al unui stat membru al Spațiului Economic European sau al Confederației Elvețiene pentru care sunt incidente prevederile legislației europene aplicabile în domeniul securității sociale	216-220

Secțiunea 1. Contribuțiile sociale obligatorii datorate de persoanele fizice care realizează venituri din salarii sau asimilate salariilor și/sau din activități independente, atât în România, cât și pe teritoriul unui stat membru al Uniunii Europene, al unui stat membru al Spațiului Economic European sau al Confederației Elvețiene _____ 216

Secțiunea a 2-a. Înregistrarea în evidența fiscală, baza de calcul, declararea, stabilirea și plata contribuțiilor sociale obligatorii _____ 217-220

Capitolul IX. Contribuția asiguratorie pentru muncă _____ 220¹-220⁷

Titlul VI. Impozitul pe veniturile obținute din România de nerezidenți și impozitul pe reprezentanțele firmelor străine înființate în România _____ **221-264**

Capitolul I. Impozitul pe veniturile obținute din România de nerezidenți _____ 221-232

Capitolul II. Asocieri/Entități care desfășoară activitate/obține venituri în/din România _____ 233-234

Capitolul III. Impozitul pe reprezentanțe _____ 235-237

Capitolul IV. *Abrogat* _____ 238-254

Capitolul V. Redevențe și dobânzi la întreprinderi asociate _____ 255-264

Titlul VII. Taxa pe valoarea adăugată _____ **265-334**

Capitolul I. Definiții _____ 265-267

Capitolul II. Operațiuni impozabile _____ 268

Capitolul III. Persoane impozabile _____ 269

Capitolul IV. Operațiuni cuprinse în sfera de aplicare a taxei _____ 270-274

Capitolul V. Locul operațiunilor cuprinse în sfera de aplicare a taxei _____ 275-279

Capitolul VI. Faptul generator și exigibilitatea taxei pe valoarea adăugată _____ 280-285

Capitolul VII. Baza de impozitare _____ 286-290

Capitolul VIII. Cotele de taxă _____ 291

Capitolul IX. Operațiuni scutite de taxă _____ 292-296

Capitolul X. Regimul deducerilor _____ 297-306

Capitolul XI. Persoanele obligate la plata taxei _____ 307-309

Capitolul XII. Regimuri speciale _____ 310-315¹

Capitolul XIII. Obligații _____ 316-329

Capitolul XIV. Dispoziții comune _____ 330-331

Capitolul XV. Dispoziții tranzitorii _____ 332-334

Titlul VIII. Accize și alte taxe speciale _____ **335-452**

Capitolul I. Regimul accizelor armonizate _____ 335-438

Secțiunea 1. Dispoziții generale _____ 335-341

Secțiunea a 2-a. Nivelul și calculul accizelor _____ 342-343

Secțiunea a 3-a. Obligațiile plătitorilor de accize _____ 344-348

Secțiunea a 4-a. Alcool și băuturi alcoolice _____ 349-353

Secțiunea a 5-a. Tutun prelucrat _____ 354

Secțiunea a 6-a. Produse energetice _____ 355-357

Secțiunea a 7-a. Energie electrică _____ 358

Secțiunea a 8-a. Autorizarea operatorilor economici care desfășoară activități cu produse accizabile în regim suspensiv de accize _____ 359-361

Secțiunea a 9-a. Regimul de antrepozitare _____ 362-369

<i>Secțiunea a 10-a. Destinatarii înregistrați</i>	370-377
<i>Secțiunea a 11-a. Expeditorii înregistrați</i>	378-385
<i>Secțiunea a 12-a. Importatorii autorizați</i>	386-393
<i>Secțiunea a 12'-a. Monitorizare și control</i>	393 ¹
<i>Secțiunea a 13-a. Excepții de la regimul de accizare pentru produse energetice și energie electrică</i>	394
<i>Secțiunea a 14-a. Scutiri de la plata accizelor</i>	395-399
<i>Secțiunea a 15-a. Restituiri de accize</i>	400
<i>Secțiunea a 16-a. Deplasarea și primirea produselor accizabile aflate în regim suspensiv de accize</i>	401-412
<i>Secțiunea a 17-a. Deplasarea intracomunitară și impozitarea produselor accizabile după eliberarea pentru consum</i>	413-419
<i>Secțiunea a 18-a. Deplasarea produselor accizabile în regim de exceptare sau de scutire directă</i>	420
<i>Secțiunea a 19-a. Marcarea produselor alcoolice și a tutunului prelucrat</i>	421-424
<i>Secțiunea a 20-a. Marcarea și colorarea păcurii și a produselor asimilate acesteia</i>	425-427
<i>Secțiunea a 21-a. Marcarea și colorarea motorinei</i>	428-430
<i>Secțiunea a 22-a. Alte obligații pentru operatorii economici cu produse accizabile</i>	431-438
Capitolul II. Regimul accizelor nearmonizate	439-448 ²
Capitolul III. Contravenții și sancțiuni	449-451
Capitolul IV. Infrațiuni	452
<i>Anexele nr. 1-2</i>	

Titlul IX. Impozite și taxe locale	453-495¹
Capitolul I. Dispoziții generale	453-454
Capitolul II. Impozitul pe clădiri și taxa pe clădiri	455-462
Capitolul III. Impozitul pe teren și taxa pe teren	463-467
Capitolul IV. Impozitul pe mijloacele de transport	468-472
Capitolul V. Taxa pentru eliberarea certificatelor, avizelor și a autorizațiilor	473-476
Capitolul VI. Taxa pentru folosirea mijloacelor de reclamă și publicitate	477-479
Capitolul VII. Impozitul pe spectacole	480-483
Capitolul VIII. Taxe speciale	484-485
Capitolul IX. Alte taxe locale	486-488
Capitolul X. Alte dispoziții comune	489-492
Capitolul XI. Sancțiuni	493
Capitolul XII. Dispoziții finale	494-495 ¹
Titlul X. Impozitul pe construcții	496-500
Titlul XI. Dispoziții finale	501-503

a) premii sub valoarea sumei neimpozabile stabilite în sumă de 600 lei, inclusiv, realizate de contribuabil pentru fiecare premiu;

b) veniturile obținute ca urmare a participării la jocurile de noroc caracteristice cazinourilor, cluburilor de poker, slot-machine și lozuri sub valoarea sumei neimpozabile de 66.750 lei, inclusiv, realizate de contribuabil pentru fiecare venit brut primit.

Verificarea încadrării în plafonul neimpozabil se efectuează la fiecare plată, indiferent de tipul de joc din care a fost obținut venitul respectiv.

În cazul în care venitul brut primit la fiecare plată depășește plafonul neimpozabil de 66.750 lei, inclusiv, impozitarea se efectuează distinct față de veniturile obținute din participarea la alte tipuri de jocuri de noroc.

(5) Impozitul calculat și reținut în momentul plății este impozit final.

(6) Impozitul pe venit astfel calculat și reținut se plătește la bugetul de stat până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care a fost reținut.

(7)-(13)^[1] Abrogate.

Capitolul IX. Venituri din transferul proprietăților imobiliare din patrimoniul personal

Art. 111. Definirea venitului din transferul proprietăților imobiliare din patrimoniul personal. (1)^[2] La transferul dreptului de proprietate și al dezmembrămintelor acestuia, prin acte juridice între vii asupra construcțiilor de orice fel și a terenurilor aferente acestora, precum și asupra terenurilor de orice fel fără construcții, contribuabilii datorează un impozit care se calculează prin aplicarea cotei de 3% asupra venitului impozabil. Venitul impozabil se stabilește prin deducerea din valoarea tranzacției a sumei neimpozabile de 450.000 lei.

(2) Impozitul prevăzut la alin. (1) nu se datorează în următoarele cazuri:

a) la dobândirea dreptului de proprietate asupra terenurilor și construcțiilor de orice fel, prin reconstituirea dreptului de proprietate în temeiul legilor speciale;

b) la dobândirea dreptului de proprietate cu titlul de donație între rude și afini până la gradul al III-lea inclusiv, precum și între soți;

c) în cazul actelor de desființare cu efect retroactiv pentru actele de transfer al dreptului de proprietate asupra proprietăților imobiliare;

d) constatarea în condițiile art. 13 din Legea cadastrului și a publicității imobiliare nr. 7/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

e)^[3] în cazul transferului dreptului de proprietate imobiliară din patrimoniul personal, în condițiile prevederilor Legii nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, pentru o singură operațiune de dare în plată.

^[1] Alin. (7)-(13) ale art. 110 au fost abrogate prin art. I pct. 33 din O.U.G. nr. 18/2018, în vigoare de la 23 martie 2018.

^[2] Alin. (1) al art. 111 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 9 din O.U.G. nr. 3/2017, dispoziții aplicabile numai pentru tranzacțiile încheiate începând cu data de 1 a lunii următoare publicării în Monitorul Oficial a O.U.G. nr. 3/2017 (6 ianuarie 2017).

^[3] Lit. e) de la alin. (2) al art. 111 a fost introdusă prin art. I pct. 2 din O.U.G. nr. 32/2016, în vigoare de la 30 iunie 2016. Potrivit art. II din O.U.G. nr. 32/2016 „Persoanele fizice care până la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență au efectuat darea în plată în condițiile prevederilor Legii nr. 77/2016 beneficiază de prevederile art. 111 alin. (2) lit. e) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, completată prin prezenta ordonanță de urgență, o singură dată, pentru prima operațiune de dare în plată efectuată după intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, iar conform art. III, „(1) În situația prevăzută la art. 8 alin. (5) din Legea nr. 77/2016, pentru a beneficia de prevederile art. 111 alin. (2) lit. e) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, completată prin prezenta ordonanță de urgență, contribuabilul depune o cerere însoțită de certificatul eliberat de CNARNN prevăzut la art. 111 alin. (2°) din Legea nr. 227/2015, cu modificările și completările ulterioare, la organul fiscal competent care procedează după cum urmează: a) în cazul în care decizia de impunere nu a fost emisă sau nu a fost comunicată până la data depunerii cererii, decizia de impunere nu se mai emite sau, după caz, nu se mai comunică; b) în cazul în care decizia de impunere a fost emisă și comunicată contribuabilului, impozitul și accesoriile aferente acestora, neachitate până la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, se anulează, prin emiterea unei decizii de anulare a

(2¹)^[1] Dispozițiile alin. (2) lit. e) se aplică atât debitorului, cât și codebitorilor, coplătitorilor, garanților personali sau ipotecari ai debitorului, în cazul în care prin operațiunea de dare în plată se transferă dreptul de proprietate imobiliară din patrimoniul personal al acestora.

(2²) Persoanele fizice prevăzute la alin. (2¹) beneficiază de prevederile alin. (2) lit. e) o singură dată, pentru prima operațiune de dare în plată, astfel cum rezultă din registrul prevăzut la alin. (2³), indiferent de calitatea pe care acestea o au într-o altă operațiune de dare în plată efectuată în condițiile prevederilor Legii nr. 77/2016.

(2³) Pentru identificarea primei operațiuni de dare în plată, în vederea aplicării prevederilor alin. (2) lit. e), se înființează la nivelul Uniunii Naționale a Notarilor Publici din România Registrul național notarial de evidență a actelor de dare în plată prevăzute de Legea nr. 77/2016 privind darea în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite, denumit în continuare *RNNEADP*, în care se înscriu actele autentificate de notarul public și hotărârile judecătorești de dare în plată emise în conformitate cu prevederile Legii nr. 77/2016. *RNNEADP* este administrat de Centrul Național de Administrare a Registrelor Naționale Notariale (*CNARNN – Infonot*).

(2⁴) În cazul în care darea în plată pentru care se solicită aplicarea prevederilor alin. (2) lit. e) se face prin notarul public, persoanele fizice prevăzute la alin. (2¹) solicită acestuia un certificat eliberat de *CNARNN* care să ateste faptul că nu s-a mai înregistrat niciun alt act de dare în plată potrivit Legii nr. 77/2016, până la data autentificării actului de dare în plată de către acesta.

(2⁵) Aplicarea prevederilor alin. (2) lit. e) de către notarul public se efectuează în baza certificatului eliberat potrivit alin. (2⁴).

(2⁶) Notarii publici care autentifică acte de dare în plată potrivit Legii nr. 77/2016 au obligația să le transmită la *RNNEADP* în aceeași zi, în vederea înregistrării lor, cu evidențierea distinctă a persoanelor fizice care au calitatea de parte în actul de dare în plată.

(2⁷) În cazul în care darea în plată pentru care persoanele fizice, prevăzute la alin. (2¹), solicită aplicarea prevederilor alin. (2) lit. e) se face pe cale judecătorească, acestea au obligația transmiterii unui exemplar al hotărârii judecătorești definitive la *CNARNN*, în termen de 30 de zile de la data comunicării hotărârii, în vederea înregistrării acesteia în *RNNEADP*.

(2⁸) În situația prevăzută la alin. (2⁷), pentru a beneficia de prevederile alin. (2) lit. e), persoanele fizice prevăzute la alin. (2¹) au obligația depunerii unei cereri la organul fiscal competent, în termen de 90 de zile de la data comunicării hotărârii judecătorești, sub sancțiunea decăderii, la care să anexeze certificatul eliberat de *CNARNN*, din care să rezulte faptul că hotărârea judecătorească definitivă s-a înregistrat în *RNNEADP* și nu s-a mai înregistrat niciun alt act de dare în plată potrivit Legii nr. 77/2016, până la data înregistrării hotărârii judecătorești. Certificatul se obține de la *CNARNN – Infonot* de persoana fizică, direct sau prin intermediul unui notar public.

(2⁹) Cererea prevăzută la alin. (2⁸) va cuprinde cel puțin informații privind: datele de identificare ale contribuabilului, calitatea de parte în cadrul unei hotărâri judecătorești obținute în conformitate cu prevederile Legii nr. 77/2016, numărul și data hotărârii judecătorești definitive, adresa la care este situat bunul imobil înstrăinat care face obiectul transferului dreptului de proprietate ca urmare a actului de dare în plată.

(3) Pentru transmisiunea dreptului de proprietate și a dezmembrămintelor acestuia cu titlul de moștenire nu se datorează impozitul prevăzut la alin. (1), dacă succesiunea este dezbătută și finalizată în termen de 2 ani de la data decesului autorului succesiunii. În cazul nefinalizării

obligațiilor fiscale care se comunică contribuabilului. (2) Sub sancțiunea decăderii, cererea prevăzută la alin. (1) se depune la organul fiscal competent în termen de cel mult 90 de zile de la data comunicării hotărârii judecătorești definitive. (3) Organul fiscal nu începe sau suspendă executarea silită a impozitului pe venitul din transferul dreptului de proprietate imobiliară din patrimoniul personal atunci când contribuabilul a notificat organul fiscal cu privire la exercitarea dreptului prevăzut la art. 8 alin. (5) din Legea nr. 77/2016. (4) Obligațiile fiscale reprezentând impozit pe venitul din transferul dreptului de proprietate imobiliară din patrimoniul personal datorate la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență și stinse, prin orice modalitate, în perioada cuprinsă între data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență și data pronunțării hotărârii judecătorești definitive potrivit dispozițiilor art. 8 alin. (5) din Legea nr. 77/2016 se restituie la cererea contribuabilului adresată organului fiscal competent.

^[1] Alin. (2¹)-(2⁹) ale art. 111 au fost introduse prin art. I pct. 3 din O.U.G. nr. 32/2016, în vigoare de la 30 iunie 2016.

procedurii succesorale în termenul prevăzut mai sus, moștenitorii datorează un impozit de 1% calculat la valoarea masei succesorale.

(4) Impozitul prevăzut la alin. (1) și (3) se calculează la valoarea declarată de părți în actul prin care se transferă dreptul de proprietate sau dezmembrămintele sale. În cazul în care valoarea declarată este inferioară valorii minime stabilite prin studiul de piață realizat de către camerele notarilor publici, notarul public notifică organelor fiscale respectiva tranzacție.

(5) Camerele notarilor publici actualizează cel puțin o dată pe an studiile de piață care trebuie să conțină informații privind valorile minime consemnate pe piața imobiliară specifică în anul precedent și le comunică direcțiilor generale regionale ale finanțelor publice din cadrul A.N.A.F.

(6) Impozitul prevăzut la alin. (1) și (3) se calculează și se încasează de notarul public înainte de autentificarea actului sau, după caz, întocmirea încheierii de finalizare a succesiunii. Impozitul calculat și încasat se plătește până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care a fost încasat. În cazul în care transferul dreptului de proprietate sau al dezmembrămintelor acestuia, pentru situațiile prevăzute la alin. (1) și (3), se realizează prin hotărâre judecătorească ori prin altă procedură, impozitul prevăzut la alin. (1) și (3) se calculează și se încasează de către organul fiscal competent, pe baza deciziei de impunere în termen de 60 de zile de la data comunicării deciziei. Instanțele judecătorești care pronunță hotărâri judecătorești rămase definitive și irevocabile/hotărâri judecătorești definitive și executorii comunică organului fiscal competent hotărârea și documentația aferentă în termen de 30 de zile de la data hotărârii judecătorești rămase definitive și irevocabile/hotărârii judecătorești definitive și executorii.

Pentru alte proceduri decât cea notarială sau judecătorească contribuabilul are obligația de a declara venitul obținut în maximum 10 zile de la data transferului, la organul fiscal competent, în vederea calculării impozitului.

În cazul transferului prin executare silită impozitul datorat de contribuabilul din patrimoniul căruia a fost transferată proprietatea imobiliară se calculează și se încasează de către organul fiscal competent, pe baza deciziei de impunere în termen de 60 de zile de la data comunicării deciziei.

(7) Impozitul stabilit în condițiile alin. (1) și (3) se distribuie astfel:

a) o cotă de 50% se face venit la bugetul de stat;

b) o cotă de 50% se face venit la bugetul unităților administrativ-teritoriale pe teritoriul cărora se află bunurile imobile ce au făcut obiectul înstrăinării.

(8) Procedura de calculare, încasare și plată a impozitului perceput în condițiile alin. (1) și (3), precum și obligațiile declarative se stabilesc prin norme metodologice emise prin ordin comun al ministrului finanțelor publice și al ministrului justiției, cu consultarea Uniunii Naționale a Notarilor Publici din România.

NM: 33. (1) În aplicarea prevederilor art. 111 alin. (1) din Codul fiscal se definesc următorii termeni:

a) prin *contribuabil*, în sensul art. 111 din Codul fiscal, se înțelege persoana fizică căreia îi revine obligația de plată a impozitului.

În cazul transferului dreptului de proprietate sau al dezmembrămintelor acestuia prin acte juridice între vii, contribuabil este cel din patrimoniul căruia se transferă dreptul de proprietate sau dezmembrămintele acestuia: vânzătorul, credentierul, transmitătorul în cazul contractului de întreținere, al actului de dare în plată, al contractului de tranzacție etc., cu excepția transferului prin donație.

În contractele de schimb imobiliar calitatea de contribuabil o au toți copermutanții, coschimbașii, cu excepția schimbului unui bun imobil, proprietate imobiliară, cu un bun mobil, situație în care calitatea de contribuabil o are numai proprietarul bunului imobil.

În cazul transferului dreptului de proprietate prin donație, calitatea de contribuabil revine donatarului, în situația în care acesta este contribuabil potrivit prevederilor titlului IV „Impozitul pe venit” din Codul fiscal. Contribuabil este și persoana fizică din patrimoniul căreia se transferă dreptul de proprietate sau dezmembrămintele acestuia cu titlu de aport la capitalul social.

În cazul transferului dreptului de proprietate pentru cauză de moarte, prin succesiune legală sau testamentară, calitatea de contribuabil revine moștenitorilor legali sau testamentari, precum și legatarilor cu titlu particular;

b) prin *construcții de orice fel* se înțelege:

(i) construcții cu destinația de locuință;

- (ii) construcții cu destinația de spații comerciale;
- (iii) construcții industriale, hale de producție, sedii administrative, platforme industriale, garaje, parcuri;
- (iv) orice construcție sau amenajare subterană ori supratrană cu caracter permanent, pentru a cărei edificare este necesară autorizația de construcție în condițiile Legii nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- c) prin *terenul aferent construcțiilor* se înțelege terenuri-curți, construcții și anexele acestora, conform titlului de proprietate, identificat printr-un identificator unic – numărul cadastral – sau care constituie un singur corp funciar;
- d) prin terenuri de orice fel, fără construcții, se înțelege terenurile situate în intravilan sau extravilan, indiferent de categoria de folosință, cum ar fi: curți, grădini, teren arabil, pășune, fânează, teren forestier, vii, livezi și altele asemenea pe care nu sunt amplasate construcții și nu pot fi încadrate în categoria terenurilor aferente construcțiilor în înțelesul lit. c);
- e) prin transferul dreptului de proprietate sau al dezmembrămintelor acestuia se înțelege înstrăinarea, prin acte juridice între vii, a dreptului de proprietate sau a dezmembrămintelor acestuia, indiferent de tipul sau natura actului prin care se realizează acest transfer: vânzare-cumpărare, donație, rentă viageră, întreținere, schimb, dare în plată, tranzacție, aport la capitalul social, inclusiv în cazul când transferul se realizează în baza unei hotărâri judecătorești și altele asemenea;
- f) nu constituie transfer imposabil constatarea prin hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă/hotărâre judecătorească definitivă și executorie a dobândirii dreptului de proprietate ca efect al uzucapiunii;
- g)-h)^[1] *abrogate*.

(2) În aplicarea art. 111 alin. (2) din Codul fiscal, nu se datorează impozit la dobândirea dreptului de proprietate asupra terenurilor și construcțiilor de orice fel, prin reconstituirea dreptului de proprietate în temeiul următoarelor legi speciale: Legea nr. 18/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Legea nr. 1/2000, cu modificările și completările ulterioare, Legea nr. 112/1995, cu modificările ulterioare, Legea nr. 10/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și orice alte acte normative cu caracter reparatoriu.

Este exceptată de la plata impozitului transmiterea dreptului de proprietate prin donație între rude ori afini până la gradul al III-lea inclusiv, precum și între soți. Dovada calității de soț, rudă sau afîn se face cu acte de stare civilă.

Înstrăinarea ulterioară a proprietăților imobiliare dobândite în condițiile prevăzute la paragrafele 1 și 2 va fi supusă impozitării, cu excepția transmiterii dreptului de proprietate prin donație între rude ori afini până la gradul al III-lea inclusiv, precum și între soți.

Face excepție de la impunere transmiterea dreptului de proprietate sau a dezmembrămintelor acestuia pentru proprietățile imobiliare din patrimoniul afacerii definite conform pct. 7 alin. (8) din normele metodologice date în aplicarea art. 68 din Codul fiscal, acestea fiind incluse în categoriile de venituri pentru care venitul net anual se determină pe baza datelor din contabilitate. Pentru aplicarea regimului fiscal stabilit în cazul transferului dreptului de proprietate sau al dezmembrămintelor acestuia, pentru proprietățile imobiliare din patrimoniul afacerii, contribuabilii au obligația prezentării următoarelor documente: certificatul de înregistrare sau, după caz, certificatul de înregistrare fiscală și extrasul de carte funciară din care să rezulte că imobilul face parte din patrimoniul afacerii^[2].

În cazul partajului judiciar sau voluntar, precum și al regimului separației de bunuri nu se datorează impozit.

(3) În cazul procedurii succesorale se aplică următoarele reguli:

- a) finalizarea procedurii succesorale are loc la data întocmirii încheierii de finalizare a succesiunii;
- b) impozitul datorat va fi achitat de către contribuabil la data întocmirii încheierii finale de către notarul public;
- c) în situația în care succesiunea legală sau testamentară este dezbătută și finalizată prin întocmirea încheierii de finalizare a succesiunii în termen de 2 ani de la data decesului autorului succesiunii, nu se datorează impozit. Nu se datorează impozit nici în situația în care, după finalizarea succesiunii, se solicită certificat de moștenitor suplimentar și se întocmește încheierea finală suplimentară înainte de expirarea termenului de 2 ani;

^[1] Lit. g) și h) de la alin. (1) al pct. 33 au fost abrogate prin art. unic lit. D pct. 3 din H.G. nr. 284/2017, în vigoare de la 4 mai 2017.

^[2] Al patrulea paragraf de la alin. (2) al pct. 33 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. unic lit. D pct. 4 din H.G. nr. 284/2017, în vigoare de la 4 mai 2017.

d) în cazul finalizării succesiunii prin întocmirea încheierii finale după expirarea termenului de 2 ani, moștenitorii datorează impozitul de 1% prevăzut în art. 111 alin. (3) din Codul fiscal;

e) în cazul în care succesiunea a fost finalizată prin întocmirea încheierii de finalizare înainte de expirarea termenului de 2 ani și se solicită certificat de moștenitor suplimentar după expirarea termenului de 2 ani, calculat de la data decesului autorului succesiunii, moștenitorii datorează impozit în condițiile art. 111 alin. (3) din Codul fiscal numai pentru proprietățile imobiliare ce se vor declara și menționa în încheierea finală suplimentară;

f) în cazul succesiunilor vacante și al partajului succesoral nu se datorează impozit;

g) impozitul se calculează și se încasează la valoarea proprietăților imobiliare cuprinse în masa succesorală.

Masa succesorală, din punct de vedere fiscal și în condițiile art. 111 alin. (3) din Codul fiscal, cuprinde numai activul net imobiliar declarat de succesibili^[1].

În cazul în care în activul succesoral se cuprind și bunuri mobile, drepturi de creanță, acțiuni, certificate de acționar etc., se va stabili proporția valorii proprietăților imobiliare din totalul activului succesoral, iar pasivul succesoral se va deduce din valoarea bunurilor mobile, respectiv imobile, proporțional cu cota ce revine fiecăreia din categoriile de bunuri mobile sau imobile.

După deducerea pasivului succesoral corespunzător bunurilor imobile, din valoarea acestora se determină activul net imobiliar reprezentând baza impozabilă;

h) în cazul în care procedura succesorală se finalizează prin hotărâre judecătorească, se aplică dispozițiile prezentului alineat.

(4)^[2] În sensul prevederilor art. 111 alin. (4) din Codul fiscal, la transmiterea dreptului de proprietate, impozitul prevăzut la art. 111 alin. (1) din Codul fiscal se calculează prin aplicarea cotei de 3% asupra venitului impozabil, care se stabilește ca diferență între valoarea tranzacției și plafonul neimpozabil de 450.000 lei. Valoarea tranzacției proprietăților imobiliare din patrimoniul personal, luată în calcul la stabilirea venitului impozabil, nu include TVA aferentă, în cazul în care aceasta se aplică tranzacției respective.

În cazul unei/unor proprietăți imobiliare transferate cu titlu de aport la capitalul social, venitul impozabil se determină astfel:

a) în situația în care legislația în materie impune întocmirea unui raport de evaluare, venitul impozabil se stabilește prin deducerea plafonului neimpozabil de 450.000 lei din valoarea tranzacției reprezentând valoarea proprietății/proprietăților imobiliare din actul de transfer aduse ca aport, care nu poate fi mai mică decât valoarea rezultată din raportul de evaluare;

b) în situația în care legislația în materie nu impune întocmirea unui raport de evaluare, venitul impozabil se stabilește prin deducerea plafonului neimpozabil de 450.000 lei din valoarea tranzacției reprezentând valoarea proprietății/proprietăților imobiliare din actul de transfer aduse ca aport.

Pentru construcțiile neterminate, la înstrăinarea acestora, venitul impozabil se stabilește prin deducerea plafonului neimpozabil de 450.000 lei din valoarea determinată pe baza unui raport de expertiză/evaluare, care va cuprinde valoarea construcției neterminate la care se adaugă valoarea terenului aferent declarată de părți. Raportul de expertiză/evaluare se întocmește pe cheltuiala contribuabilului de un expert/evaluator autorizat în condițiile legii.

În cazul schimbului unei/unor proprietăți imobiliare cu altă/alte proprietăți imobiliare se consideră că au loc două tranzacții, iar venitul impozabil aferent fiecăreia dintre cele două tranzacții se determină prin deducerea din valoarea fiecărei tranzacții a plafonului neimpozabil de 450.000 lei.

În cazul schimbului unei proprietăți imobiliare cu un bun mobil al unei persoane fizice, venitul impozabil se stabilește pentru persoana fizică ce transmite proprietatea imobiliară, la valoarea tranzacției reprezentând valoarea proprietății imobiliare din actul de transfer diminuată cu plafonul neimpozabil de 450.000 lei. Studiul de piață reprezintă colectarea informațiilor de pe piața imobiliară în ceea ce privește oferta/cererea și valorile de piață corespunzătoare proprietăților imobiliare care fac obiectul transferului dreptului de proprietate potrivit prevederilor art. 111 din Codul fiscal. Acesta trebuie să conțină informații privind valorile minime consemnate pe piața imobiliară în anul precedent în funcție de tipul proprietății imobiliare, de categoria localității unde se află situată aceasta, respectiv zone în cadrul localității/rangul localității.

[1] Teza a doua a lit. g) de la alin. (3) al pct. 33 este reprodușă astfel cum a fost modificată prin art. unic lit. D pct. 5 din H.G. nr. 284/2017, în vigoare de la 4 mai 2017.

[2] Tezele 1-5 de la alin. (4) al pct. 33 sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin art. unic lit. D pct. 6 din H.G. nr. 284/2017, în vigoare de la 4 mai 2017.

Studiile de piață sunt comunicate de către Camerele Notarilor Publici, după fiecare actualizare, direcțiilor generale regionale ale finanțelor publice din cadrul Agenției Naționale de Administrare Fiscală, pentru a fi utilizate începând cu data de întâi a lunii următoare primirii acestora.

În anul 2016, expertizele privind valoarea de circulație a proprietăților imobiliare pentru anul 2015, actualizate pentru anul 2016, sunt asimilate studiului de piață.

În cazul în care valoarea declarată de părți în actul prin care se transferă dreptul de proprietate sau dezmembrașmintele sale este inferioară valorii minime stabilite prin studiul de piață, notarul public transmite o notificare organului fiscal competent cu privire la respectiva tranzacție, până la data de 25 inclusiv a lunii următoare semestrului în care a avut loc aceasta. Notificarea trebuie să cuprindă cel puțin următoarele elemente:

- a) părțile contractante;
- b) numărul actului notarial;
- c) valoarea înscrisă în actul de transfer;
- d) valoarea stabilită în studiul de piață.

(4)^[1] În cazul transferului unei proprietăți imobiliare deținute în coproprietate, venitul impozabil se stabilește pentru proprietatea imobiliară transferată prin deducerea din valoarea tranzacției reprezentând valoarea totală din actul de transfer a plafonului neimpozabil de 450.000 lei. Venitul impozabil ce revine coproprietarilor se atribuie fiecăruia, corespunzător cotei de deținere. În situația în care cotele de deținere nu sunt precizate, se prezumă că fiecare coproprietar deține o cotă egală cu a celorlalți.

(4)² În cazul transferului unei proprietăți imobiliare deținute în devălmășie, venitul impozabil se stabilește pentru proprietatea imobiliară transferată prin deducerea din valoarea tranzacției reprezentând valoarea totală din actul de transfer a plafonului neimpozabil de 450.000 lei. Venitul impozabil ce revine coproprietarilor devălmăși se atribuie fiecăruia în cote egale.

(4)³[2] În cazul în care sunt transferate mai multe proprietăți imobiliare din patrimoniul personal, printr-un singur act juridic între vii și indiferent de numărul proprietarilor, plafonul neimpozabil de 450.000 lei se deduce o singură dată din valoarea tranzacției reprezentând valoarea totală din actul de transfer. Venitul impozabil ce revine fiecărui proprietar se determină în funcție de valoarea cotei de proprietate înstrăinate așa cum rezultă din actul de transfer.

(5) În aplicarea art. 111 alin. (6) din Codul fiscal, impozitul se va calcula și se va încasa de către notarul public, anterior autentificării actului sau semnării încheierii de finalizare a procedurii succesorale.

Impozitul poate fi plătit de către contribuabil fie în numerar, pe chitanță, la sediul biroului notarului public, fie prin virament bancar, într-un cont al biroului notarial. În cazul plății impozitului prin virament bancar, dovada achitării se face cu ordinul de plată.

Documentul de plată a impozitului de către contribuabil se va menționa în încheierea de autentificare, respectiv în încheierea de finalizare a procedurii succesorale și în certificatul de moștenitor.

Modelul chitanțelor ce vor fi utilizate de către notarii publici la încasarea impozitului se va stabili și se va tipări de Uniunea Națională a Notarilor Publici din România.

În situația în care instanțele judecătorești nu transmit în termenul legal documentația prevăzută de lege, organul fiscal poate stabili impozitul datorat, la solicitarea contribuabilului, pe baza documentației prezentate de acesta. În situația în care la primirea documentației transmise de instanțele judecătorești constată diferențe care conduc la modificarea bazei de impunere, organul fiscal emite o decizie de impunere, conform procedurii legale.

În situația în care o hotărâre judecătorească sau documentația aferentă acesteia includ valoarea proprietății imobiliare, stabilită de un expert autorizat în condițiile legii, venitul impozabil pentru transferul proprietății imobiliare se determină ca diferență între valoarea tranzacției reprezentând valoarea proprietății imobiliare și suma neimpozabilă de 450.000 lei^[3].

În cazul în care în hotărârea judecătorească nu este precizată valoarea proprietății imobiliare stabilită de un expert autorizat în condițiile legii sau în documentația aferentă hotărârii nu este cuprinsă expertiza privind stabilirea valorii de circulație a imobilului, venitul impozabil se determină prin deducerea din valoarea tranzacției stabilită potrivit art. 111 alin. (5) din Codul fiscal a sumei neimpozabile de 450.000 lei.

[1] Alin. (4)¹ și (4)² ale pct. 33 au fost introduse prin art. unic lit. D pct. 7 din H.G. nr. 284/2017, în vigoare de la 4 mai 2017.

[2] Alin. (4)³ al pct. 33 a fost introdus prin art. unic lit. C pct. 35 din H.G. nr. 354/2018, în vigoare de la 25 mai 2018.

[3] Tezele 6 și 7 de la alin. (5) al pct. 33 sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin art. unic lit. D pct. 8 din H.G. nr. 284/2017, în vigoare de la 4 mai 2017.

În cazul transferurilor prin executare silită, după expirarea termenului de 10 zile inclusiv, în care contribuabilul are obligația declarării venitului la organul fiscal competent, pentru transferurile prin alte modalități decât procedura notarială sau judecătorească, organul de executare silită trebuie să solicite organului fiscal competent stabilirea impozitului și emiterea deciziei de impunere, conform procedurilor legale, prin depunerea documentației aferente transferului.

În cazul în care transferul proprietăților imobiliare se realizează prin procedura de executare silită la stabilirea venitului impozabil se deduce suma neimpozabilă de 450.000 lei^[1].

Legislație conexă: ► O.M.F.P./M.J. nr. 1022/2562/2016 privind aprobarea procedurilor de stabilire, plată și rectificare a impozitului pe veniturile din transferul proprietăților imobiliare din patrimoniul personal și a modelului și conținutului unor formulare utilizate în administrarea impozitului pe venit (M. Of. nr. 524 din 12 iulie 2016); ► O.P.A.N.A.F. nr. 2399/2017 pentru aprobarea Procedurii privind depunerea și soluționarea cererii pentru aplicarea dispozițiilor art. 111 alin. (2) lit. e) din Legea nr. 227/2015, în cazul în care darea în plată se face pe cale judecătorească, a Procedurii de anulare și restituire, la cererea persoanei fizice, a impozitului pe venitul din transferul dreptului de proprietate imobiliară din patrimoniul personal și accesoriilor aferente acestuia, potrivit prevederilor art. III din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 32/2016 pentru completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal și reglementarea unor măsuri financiar-fiscale, precum și a modelului și conținutului unor formulare (M. Of. nr. 681 din 22 august 2017); ► Legea nr. 29/2018 privind anularea unor obligații fiscale (M. Of. nr. 52 din 18 ianuarie 2018); ► O.P.A.N.A.F. nr. 883/2018 pentru aprobarea procedurilor de anulare a obligațiilor fiscale ce fac obiectul prevederilor Legii nr. 29/2018 privind anularea unor obligații fiscale (M. Of. nr. 271 din 28 martie 2018).

Art. 112. Rectificarea impozitului. În cazul în care, după autentificarea actului sau întocmirea încheierii de finalizare în procedura succesorală de către notarul public, se constată erori ori omisiuni în calcularea și încasarea impozitului prevăzut la art. 111 alin. (1) și (3), notarul public va comunica organului fiscal competent această situație, cu motivarea cauzelor care au determinat eroarea sau omisiunea. Organele fiscale competente vor emite decizii de impunere pentru contribuabilii desemnați la art. 111 alin. (1) și (3), în vederea încasării impozitului. Răspunderea notarului public pentru neîncasarea sau calcularea eronată a impozitului prevăzut la art. 111 alin. (1) și (3) este angajată numai în cazul în care se dovedește că neîncasarea integrală sau parțială este imputabilă notarului public care, cu intenție, nu și-a îndeplinit această obligație.

Legislație conexă: O.M.F.P./M.J. nr. 1022/2562/2016 privind aprobarea procedurilor de stabilire, plată și rectificare a impozitului pe veniturile din transferul proprietăților imobiliare din patrimoniul personal și a modelului și conținutului unor formulare utilizate în administrarea impozitului pe venit (M. Of. nr. 524 din 12 iulie 2016).

Art. 113. Obligațiile declarative ale notarilor publici cu privire la transferul proprietăților imobiliare. Notarii publici au obligația să depună semestrial la organul fiscal teritorial o declarație informativă privind transferurile de proprietăți imobiliare, cuprinzând următoarele elemente pentru fiecare tranzacție:

- a) părțile contractante;
- b) valoarea înscrisă în documentul de transfer;
- c) impozitul pe venitul din transferul proprietăților imobiliare din patrimoniul personal;
- d) taxele notariale aferente transferului.

Legislație conexă: O.M.F.P./M.J. nr. 1022/2562/2016 privind aprobarea procedurilor de stabilire, plată și rectificare a impozitului pe veniturile din transferul proprietăților imobiliare din patrimoniul personal și a modelului și conținutului unor formulare utilizate în administrarea impozitului pe venit (M. Of. nr. 524 din 12 iulie 2016).

^[1] Teza a unsprezecea (*a noua – n.r.*) de la alin. (5) al pct. 33 a fost introdusă prin art. unic lit. C pct. 36 din H.G. nr. 354/2018, în vigoare de la 25 mai 2018.

Capitolul X. Venituri din alte surse

Art. 114. Definirea veniturilor din alte surse. (1) Venituri din alte surse sunt orice venituri identificate ca fiind impozabile, care nu se încadrează în categoriile prevăzute la art. 61 lit. a)-h), altele decât veniturile neimpozabile în conformitate cu prezentul titlu.

(2) În această categorie se includ, însă nu sunt limitate, următoarele venituri:

a) prime de asigurări suportate de o persoană fizică independentă sau de orice altă entitate, în cadrul unei activități pentru o persoană fizică în legătură cu care suportatorul nu are o relație generatoare de venituri din salarii și asimilate salariilor, potrivit cap. III – Venituri din salarii și asimilate salariilor;

a¹⁾[1] veniturile, cu excepția celor obținute ca urmare a unor contracte încheiate în baza Legii nr. 53/2003 – Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, sau în baza raporturilor de serviciu încheiate în baza Legii nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, republicată, cu modificările și completările ulterioare, obținute de către operatorii statistici din activitatea de colectare a datelor de la populație și de la persoanele juridice cuprinse în cercetările statistice efectuate în vederea producerii de statistici oficiale;

a²⁾[2] indemnizațiile pentru limită de vârstă acordate în condițiile Legii nr. 357/2015 pentru completarea Legii nr. 96/2006 privind Statutul deputaților și al senatorilor;

a³⁾ indemnizațiile lunare acordate persoanelor care au avut calitatea de șef al statului român, potrivit prevederilor Legii nr. 406/2001 privind acordarea unor drepturi persoanelor care au avut calitatea de șef al statului român;

b) câștiguri primite de la societățile de asigurări, ca urmare a contractului de asigurare încheiat între părți cu ocazia tragerilor de amortizare;

c) venituri, sub forma diferențelor de preț pentru anumite bunuri, servicii și alte drepturi, primite de persoanele fizice pensionari, foști salariați, potrivit clauzelor contractului de muncă sau în baza unor legi speciale;

d) venituri primite de persoanele fizice reprezentând onorarii din activitatea de arbitraj comercial;

e) venituri obținute de persoana fizică în baza contractului de administrare încheiat potrivit prevederilor Legii nr. 46/2008 – Codul silvic, republicată. Fac excepție veniturile realizate din exploatarea și valorificarea masei lemnoase, definite potrivit legislației în materie, din pădurile pe care contribuabilii le au în proprietate, în volum de maximum 20 mc/an, care sunt neimpozabile;

f) veniturile distribuite persoanelor fizice membrii formelor asociative de proprietate – persoane juridice, prevăzute la art. 26 din Legea nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991 și ale Legii nr. 169/1997, cu modificările și completările ulterioare, altele decât veniturile neimpozabile realizate din:

1. exploatarea și valorificarea masei lemnoase, definite potrivit legislației în materie, din pădurile pe care le au în proprietate, în volum de maximum 20 mc/an, pentru fiecare membru asociat;

2. exploatarea masei lemnoase, definite potrivit legislației în materie, din pădurile pe care le au în proprietate, în volum de maximum 20 mc/an, acordată fiecărui membru asociat;

g) veniturile din activități, altele decât cele de producție, comerț, prestări de servicii, profesii liberale și din drepturi de proprietate intelectuală, precum și activități agricole, silvicultură și piscicultură, pentru care sunt aplicabile prevederile cap. II – Venituri din activități independente și cap. VII – Venituri din activități agricole, silvicultură și piscicultură;

h) bunurile și/sau serviciile primite de un participant la persoană juridică, acordate/furnizate de către persoana juridică în folosul personal al acestuia;

i) suma plătită unui participant la o persoană juridică, în folosul personal al acestuia, pentru bunurile sau serviciile achiziționate de la acesta, peste prețul pieței pentru astfel de bunuri ori servicii;

[1] Lit. a¹⁾ de la alin. (2) al art. 114 a fost introdusă prin art. I pct. 4 din O.U.G. nr. 32/2016, în vigoare de la 30 iunie 2016.

[2] Lit. a²⁾ și a³⁾ de la alin. (2) al art. 114 au fost introduse prin art. I pct. 9¹ din O.U.G. nr. 3/2017, punct introdus prin art. I pct. 9 din Legea nr. 177/2017, în vigoare de la 24 iulie 2017.

j) distribuirea de titluri de participare, definite la art. 7, efectuată de o persoană juridică unui participant la persoana juridică, drept consecință a deținerii unor titluri de participare la aceea persoană juridică, altele decât cele prevăzute la art. 93 alin. (2) lit. f);

k) dobânda penalizatoare plătită în condițiile nerespectării termenului de plată a dividendelor distribuite participanților, potrivit prevederilor Legii nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

l) veniturile obținute de cedent ca urmare a cesiunii de creanță, respectiv de cesionar din realizarea venitului din creanță respectivă, inclusiv în cazul drepturilor de creanțe salariale obținute în baza unor hotărâri judecătorești rămase definitive și irevocabile/hotărâri judecătorești definitive și executorii, din patrimoniul personal, altele decât cele care se încadrează în categoriile prevăzute la art. 61 lit. a)-h) și art. 62.

(3) Contribuabilii care obțin venituri din alte surse nu au obligații de completare a Registrului de evidență fiscală și de conducere a evidenței contabile.

NM: 34. (1) În aplicarea art. 114 din Codul fiscal, în această categorie se includ, pe lângă veniturile enumerate la art. 114 alin. (2) din Codul fiscal, de exemplu, și următoarele venituri realizate de persoanele fizice^[1]:

- a) remunerațiile pentru munca prestată în interesul unităților aparținând Administrației Naționale a Penitenciarelor, precum și în atelierele locurilor de deținere, acordate, potrivit legii, condamnaților care execută pedepse privative de libertate;
- b) veniturile primite de studenți sub forma indemnizațiilor pentru participarea la ședințele senatului universitar;
- c) sumele plătite de către organizatori persoanelor care însoțesc elevii la concursuri și alte manifestări școlare;
- d) indemnizațiile acordate membrilor birourilor electorale, statisticienilor, informaticienilor și personalului tehnic auxiliar pentru executarea atribuțiilor privind desfășurarea alegerilor prezidențiale, parlamentare și locale;
- e) veniturile obținute de persoanele care fac figurație la realizarea de filme, spectacole, emisiuni televizate și altele asemenea;
- f) tichetele cadou acordate persoanelor fizice în afara unei relații generatoare de venituri din salarii;
- g) venituri sub forma anumitor bunuri, servicii și alte drepturi, primite de persoanele fizice pensionari, foști salariați, și membrii de familie ai acestora, potrivit clauzelor contractului de muncă sau în baza unor legi speciale;
- h) sume rămase disponibile după acoperirea cheltuielilor din fondul de conservare și regenerare a pădurilor și a căror restituire a fost solicitată de proprietarii de păduri persoane fizice, în conformitate cu prevederile Legii nr. 46/2008 – Codul silvic, republicată, cu modificările ulterioare;
- i) veniturile obținute de persoanele fizice sub forma bacșișului, potrivit prevederilor legale.

(2) În veniturile din activitățile prevăzute la art. 114 alin. (2) lit. g) din Codul fiscal sunt cuprinse veniturile realizate de contribuabilii care nu sunt înregistrați fiscal potrivit legislației în materie și care desfășoară activități de producție, comerț, prestări de servicii, profesii liberale, din drepturi de proprietate intelectuală, precum și venituri din activități agricole, silvicultură și piscicultură, fără a avea caracter de continuitate și pentru care nu sunt aplicabile prevederile cap. II „Venituri din activități independente” și cap. VII „Venituri din activități agricole, silvicultură și piscicultură” din titlul IV al Codului fiscal.

Art. 115. Calculul impozitului și termenul de plată. (1)^[2] Impozitul pe venit se calculează prin reținere la sursă la momentul acordării veniturilor de către plătitorii de venituri, prin aplicarea cotei de 10% asupra venitului brut pentru veniturile prevăzute la art. 114, cu excepția veniturilor prevăzute la art. 114 alin. (2) lit. l).

^[1] Partea introductivă de la alin. (1) al pct. 34 este reprodusă astfel cum a fost modificată prin art. unic lit. D pct. 9 din H.G. nr. 284/2017, în vigoare de la 4 mai 2017.

^[2] Alin. (1) al art. 115 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 34 din O.U.G. nr. 79/2017, în vigoare de la 1 ianuarie 2018.

(1)^[1] Fac excepție de la prevederile alin. (1) contribuabilii care obțin venituri din activitățile prevăzute la art. 114 alin. (2) lit. g), care fac dovada înregistrării fiscale pentru activitatea respectivă, potrivit legislației în materie, prin depunerea declarației pe propria răspundere, la plătorii de venituri, la momentul plății veniturilor.

(2) Impozitul calculat și reținut reprezintă impozit final.

(3) Impozitul astfel reținut se plătește la bugetul de stat până la data de 25 inclusiv a lunii următoare celei în care a fost reținut.

Art. 116. Declararea, stabilirea și plata impozitului pentru unele venituri din alte surse. (1)^[2]

Contribuabilii care realizează venituri din alte surse identificate ca fiind impozabile, altele decât cele prevăzute la art. 115 alin. (1), precum și cele prevăzute la art. 114 alin. (2) lit. l) au obligația de a depune declarația unică privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice, la organul fiscal competent, pentru fiecare an fiscal, până la data de 15 martie inclusiv a anului următor celui de realizare a venitului.

(2) Impozitul pe venit datorat se calculează de către contribuabil, pe baza declarației unice privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice prin aplicarea cotei de 10% asupra^[3]:

a) venitului brut, în cazul veniturilor din alte surse pentru care contribuabilii au obligația depunerii declarației unice privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice, altele decât cele prevăzute la art. 114 alin. (2) lit. l);

b) venitului impozabil determinat ca diferență între veniturile și cheltuielile aferente tuturor operațiunilor efectuate în cursul anului fiscal, în cazul veniturilor din alte surse prevăzute la art. 114 alin. (2) lit. l).

(3) În cazul veniturilor prevăzute la art. 114 alin. (2) lit. l), veniturile reprezintă sumele încasate și echivalentul în lei al veniturilor în natură, iar cheltuielile reprezintă plățile efectuate, în cursul unui an fiscal, din toate operațiunile respective, evidențiate în baza documentelor justificative.

La stabilirea veniturilor realizate/cheltuielilor efectuate ca urmare a cesiunii de creanță aferente unui împrumut sau în cazul realizării venitului din creanța respectivă, încasările și plățile de principal efectuate în cursul anului fiscal nu vor fi luate în calcul.

(4)^[4] Impozitul reprezintă impozit final.

(5) Plata impozitului anual datorat se efectuează la bugetul de stat, până la data de 15 martie inclusiv a anului următor celui de realizare a venitului.

(6)^[5] *Abrogat.*

(7) Contribuabilii prevăzuți la alin. (1) nu au obligații de completare a Registrului de evidență fiscală și de conducere a evidenței contabile.

Art. 117. Definirea și impozitarea veniturilor a căror sursă nu a fost identificată. Orice venituri constatate de organele fiscale, în condițiile Codului de procedură fiscală, a căror sursă nu a fost identificată se impun cu o cotă de 16% aplicată asupra bazei impozabile ajustate. Prin decizia de impunere organele fiscale vor stabili cuantumul impozitului și al accesoriilor.

^[1] Alin. (1)¹ al art. 115 a fost introdus prin art. I pct. 9² din O.U.G. nr. 3/2017, punct introdus prin art. I pct. 9 din Legea nr. 177/2017, în vigoare de la 24 iulie 2017.

^[2] Alin. (1) al art. 116 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 34 din O.U.G. nr. 18/2018, în vigoare de la 23 martie 2018.

^[3] Partea introductivă și lit. a) de la alin. (2) al art. 116 sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin art. I pct. 34 din O.U.G. nr. 18/2018, în vigoare de la 23 martie 2018.

^[4] Alin. (4) și (5) ale art. 116 sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin art. I pct. 34 din O.U.G. nr. 18/2018, în vigoare de la 23 martie 2018.

^[5] Alin. (6) al art. 116 a fost abrogat prin art. I pct. 35 din O.U.G. nr. 18/2018, în vigoare de la 23 martie 2018.